

ЛИНК КЪМ ПРОЕКТО НАРЕДБА

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8335>)

СТАНОВИЩЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОФЕСИОНАЛНА СЕКЦИЯ „МИННО ДЕЛО, ГЕОЛОГИЯ И ЕКОЛОГИЯ“ (НПС МДГЕ)

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ТЕКСТОВЕ КЪМ ПРОЕКТ НА НАРЕДБА

МИНИСТЕСТВО: МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАРЕДБА: № От2024 г. ЗА ЗДРАВНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УСТРОЙСТВОТО НА УРБАНИЗИРАНИТЕ ТЕРИТОРИИ

1 ОСНОВЕН МОТИВ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА

Настоящите предложения към проекта за **Наредба № От2024 г. за здравните изисквания към устройството на урбанизираните територии** има за цел да я допълнят, като се създаде възможност за адекватно отразяване и оценка на риска по отношение на подземните води, като основен елемент от жизнените потребности на населението, бизнеса и промишлеността.

В настоящият ѝ вариант, текстовете на наредбата по никакъв начин не предполагат възможността, различните дейности за които се предвижда „Хигиенно-защитна зона“ да имат въздействие и да представляват риск за подземните води. Обръщаме особено внимание, че освен пренос на замърсители във въздушна среда е възможно попадането им и в подземните води, от където чрез използването им за питейно-битово водоснабдяване, напояване за целите на животновъдството и земеделието и други, да окажат опасно въздействие върху здравето и живота на хората.

Предложението иска да допълни текстове с което **в случай на наличие на съществуващи водоземни** съоръжения на подземни води за ползване на подземно водно тяло, за ползване на повърхностни води тела подхранващи подземните, налична санитарно-охранителна зона на тях, попадащи в обхвата на „Хигиенно-защитна зона“, като това следва да бъде отчетено. В противен случай се създават реални предпоставки за застрашаване здравето и живота на хората, като също така подчертаем, че веднъж замърсени подземните води, процесът на самопречистване е многократно по-дълъг от процеса на замърсяване, т.е. това оказва дългосрочно влияние върху техните качества, а мерките за отстраняване на щетите изискват голям финансов ресурс, като често са с несигурен краен резултат.

Предложението касае оценка на съществуващите условия към планираното инвестиционно намерение, основно за съществуващи съоръжения и санитарно

охранителни зони, тъй като при изграждане на нови такива, условията се отчитат съгласно изискванията заложиени в *Закона за водите и Наредба № 1 от 10 октомври 2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води*.

Предложението също така съдържа и коментари и предложение засягащи пробивно взривните дейности, както и изцяло принципни моменти.

2 ПРЕДЛОЖЕНИЯ

2.1 Предложение 1

В Раздел V Изисквания към лицата, които изготвят здравно-хигиенната оценка, изчисленията за хигиенно – защитните зони по чл. 11, ал. 4, обосновката по чл. 13, ал. 2, Чл. 18 алинея (2) в края на алинеята да се добави текст:

„... ; експерти с проектантска правоспособност по част „Хидрогеология“ “

С което целият текст на **Чл. 18** алинея (2) би изглеждал по следният начин:

(2) Екипът от физически лица по ал. 1 трябва да включва съответните специалисти, които притежават квалификация и правоспособност да оценят характеристиките на инвестиционното предложение и здравния и екологичен риск и обосноват размерите на предложената хигиенно-защитна зона. В екипа задължително участват експерти със специалностите, свързани със санитарно-хигиенните изисквания към строежите (лекари с придобита специалност в системата на здравеопазването по "Комунална хигиена", "Трудова медицина", "Обща хигиена", "Хранене и диететика", "Хигиена на детско-юношеската възраст", Токсикология, "Радиационна хигиена" и Радиобиология; инженери и архитекти с придобита специалност в системата на здравеопазването по „Санитарно инженерство“; инженери, физици и химици с придобита специалност в системата на здравеопазването по „Медицинска санитарна химия“, „Медицинска санитарна физика“, „Радиационна хигиена“, „Радиобиология“ и „Токсикология“) и експерти със специалност в областта на екологията; **експерти с проектантска правоспособност по част Хидрогеология.**

ОБОСНОВКА: С добавяне на този текст, се създава възможност, в случай на необходимост, Ръководителят на колектива от експерти по чл. 19. (1) да има предвид и да може да включи в състава му, компетентен специалист по подземни води.

2.2 Предложение 2

В Раздел IV Отразяване на хигиенно-защитните зони в устройствените планове и изисквания към проектната документация се добавят нови членове:

„чл. Нов 1 (1) Към проекта за „Хигиенно-защитната зона“ се представя справка от отговорните органи и институции, като Министерство на околната среда и водите, 15-те Регионални инспекции по околна среда и водите, Дирекция „Управление на водите“ при МОСВ, на басейново ниво от съответната Басейнова дирекция, съответната община, за наличие на разрешителни за ползване на подземен и повърхностен воден обект, на водовземни съоръжения и др. със съответните санитарно охранителни зони;

(2) В случай на налични съоръжения, водни обекти или санитарно охранителни зони, попадащи в хигиенно-защитната зона, се изготвя експертно становище от Проектант по част Хидрогеология с цел оценка на влиянието, което ще се окаже върху подземните води;

(3) В случай, че при оценката по (2) се установи вероятност за замърсяване на подземните води се изготвя проект за установяване степента на това влияние и се набелязват мерки за осигуряване на необходимите изисквания съгласно Закона за водите и Наредба № 1 от 10 октомври 2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води.

„чл. Нов 2 (1) При оценката по чл. Нов 1 (2) се взема предвид и се дава информация за конструкцията и вида на съоръженията за подземни води, структура и параметри на геоложката и хидрогеоложката среда, вид и интензитет на потенциалните замърсителите;

ОБОСНОВКА: С предложените нови членове се създава процедура за набавяне на необходимата информация за това дали са налични условия, които да налагат необходимост в екипа да се включи проектант по част Хидрогеология и какви биха били неговите задължения и цели за отразяване на необходимата информация при проектиране на хигиенно защитната зона.

2.3 Предложение 3

В Приложение № 5 към чл. 13, ал. 4 Изисквания към съдържанието и обхвата на здравно-хигиенната оценка, се добавя нова точка:

„т. Нова Справка от отговорните органи и институции, като Министерство на околната среда и водите, четирите Басейнови дирекции, съответната Регионална инспекция по околна среда и водите, общината в чиято територия е дейността, за наличие на разрешителни за ползване на подземен и повърхностен воден обект, налични водоземни съоръжения (като шахтови, шахтово-тръбни и тръбни кладенци, каптажи на извори, дренажи и др.), наличие на санитарно охранителни зони,)“

ОБОСНОВКА: В съответствие с Предложение 2

2.4 Предложение 4

От наредбата да отпадне Чл. 9 „При пробивно-взривни дейности размерите на опасните зони от действието на въздушно-ударната вълна и поразяването от скални парчета не може да обхващат повече от 50 на сто от широчината на хигиенно-защитната зона спрямо населените места“

ОБОСНОВКА: Този член влиза в конфликт със съществуващите правилници и наредби регламентиращи дейността по пробивно взривни работи. Налагането на ограничения следва да са съобразени с конкретните цели и нужди на проекта и спецификата на околната среда. Обичайно е специални взривни работи да се извършват навсякъде, когато е необходимо и наложително – в урбанизирани територии, на строителни площадки, в градове, села, химични и металургични предприятия и т.н.. Пример : Изгражда се канализация в град, построен върху здрави варовици, гранити или други скали. Налага се извършване на взривни работи. Опасната зона се определя от проектанта след подробни изчисления.

2.5 Предложение 5

Относно Приложение № 1 към чл. 5, ал. 2, същото следва да бъде преработени изцяло тъй като не отразява коректно и справедливо целият спектър от услуги, производства, лаборатории и други, които се помещават в съответните помещения.

Например магазините за оръжия, боеприпаси и пиротехнически изделия за спортни, ловни и граждански нужди? Има ги в жилищни блокове, жилищни сгради, павильони и т.н. Те не са магазини за нехранителни стоки.

2.6 Предложение 6

В т. 188 на Приложение № 2 към чл. 11, ал. 1, т. 1, е необходимо да се преработи и терминологията, тъй като не е ясно какво се визира под „шахтен начин“. Добива на полезни изкопаеми се осъществява чрез открит, подземен и подводен добив.

2.7 Предложение 7

Цялостно преработване на нормативният документ с цел коректно отразяване на съществуващата нормативна и законова уредба, и преработка на неясни и повърхностни текстове създаващи предпоставка за неясноти в процесите, както и допълването и с цел коректно отразяване на всички елементи, които тя засяга.

След преглед на проекта на наредбата и направени дискусии с колеги проектантите се остава с убеждението, че проекта на наредбата е в начален стадий, голяма част от въпросите са разгледани повърхностно и неясно, налични са конфликтни точки с други нормативни и законови документи и други, което налага доразработването ѝ, както и преосмисляне на нейните конкретни цели и обхват.

инж. Георги Христов

Председател на НПС МДГЕ на КИИП